

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.345.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 10854 Pana Posła Grzegorza Płaczka, w sprawie możliwości zatrudniania terapeutów zajęciowych w zakładach pracy w ramach działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie trzeba podkreślić, że zasadniczą funkcją terapii zajęciowej jest nie profilaktyka, tylko rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnościami. Celowi temu podporządkowane są konstytutywne dla terapii zajęciowej założenia, praktyka oraz przepisy regulujące zasady jej prowadzenia.

Z tego powodu zastosowanie terapii zajęciowej w zakresie opisanym w pytaniach Pana Posła, dotyczącym rozwiązań odnoszących się do sektora prywatnego, jest strukturalnie niemożliwe.

Terapia zajęciowa jest jedną z metod rehabilitacji fizycznej, psychicznej, społecznej i zawodowej. Terapię w tej formie prowadzi się m.in. w ramach warsztatów terapii zajęciowej, których działalność uregulowano ustawą z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913). Zgodnie z art. 10a, ust. 1 tego aktu „warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia”. Artykuł 10a ust. 2 dookreśla sposób realizacji celu warsztatów, „co odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- 1) umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
- 2) psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy”.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym pracownikami warsztatu terapii zajęciowej są: kierownik warsztatu, specjaliści do spraw rehabilitacji lub rewalidacji oraz instruktorzy terapii zajęciowej (§ 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej – Dz. U. z 2021 r. poz. 2284). W warsztacie zatrudnia się ponadto psychologa oraz, odpowiednio do potrzeb, pielęgniarkę lub lekarza, pracownika socjalnego, instruktora zawodu i inne osoby, których praca niezbędna jest do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania warsztatu (§ 13 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Zatrudnienie w warsztacie terapii zajęciowej kierownika warsztatu, specjalistów do spraw rehabilitacji lub rewalidacji, instruktorów terapii zajęciowej oraz psychologa jest obligatoryjne.

W warsztacie terapii zajęciowej można ponadto zatrudnić m.in. terapeutę zajęciowego (na podstawie § 13 ust. 2 pkt 4 przywołanego rozporządzenia), o ile jest to niezbędne do prawidłowego funkcjonowania warsztatu.

Zgodnie z § 13 ust. 3 wskazanego rozporządzenia pracowników warsztatu zatrudnia jednostka prowadząca warsztat, z kolei § 5 ust. 1-2 tego aktu stanowi, iż powiat zawiera z jednostką zamierzającą utworzyć warsztat umowę określającą warunki i wysokość dofinansowania kosztów utworzenia oraz utrzymania działalności warsztatu ze środków funduszu. W umowie określa się m.in.: liczbę pracowników, liczbę etatów, wykaz stanowisk oraz wymagane kwalifikacje pracowników warsztatu. O tym, jakie stanowiska zostaną utworzone w warsztacie oraz o ich wymiarze czasu pracy decydują zatem wspólnie jednostka prowadząca warsztat i powiat.

Ponadto, informuję, że projekt pilotażowy polega na wdrażaniu nowych metod, narzędzi i sposobów aktywizacji zawodowej oraz wsparcia zatrudnienia celem przygotowania nowych rozwiązań o charakterze systemowym, finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

Zgodnie z art. 211 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620) projekt pilotażowy może być realizowany – samodzielnie lub we współpracy – przez: powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy; podmioty ekonomii społecznej; Ochotnicze Hufce Pracy; agencje zatrudnienia; instytucje szkoleniowe; jednostki samorządu terytorialnego; podmioty tworzące centra integracji społecznej lub podmioty prowadzące kluby integracji społecznej albo inne podmioty współpracujące z urzędami pracy.

Projekt pilotażowy może być nadto inicjowany przez ministra właściwego do spraw pracy albo marszałka lub starostę przy akceptacji ministra właściwego do spraw pracy, który na realizację projektu przeznacza środki rezerwy Funduszu Pracy. Projekt pilotażowy realizowany jest na podstawie umowy zawieranej między ministrem właściwym do spraw pracy, a podmiotem za tę realizację odpowiedzialnym.

Pragnę nadto zauważyć, że zadane przez Pana Posła pytania dotyczące:

- prowadzenia analiz, badań ani konsultacji dotyczących możliwości włączenia terapeutów zajęciowych w programy związane z promocją zdrowia psychicznego pracowników w sektorze prywatnym;
- możliwości szerszego wykorzystania kompetencji terapeutów zajęciowych w ramach działań z zakresu profilaktyki zdrowia pracowników, także poza sektorem opieki zdrowotnej i pomocy społecznej;
- oferowania pracodawcom możliwości zatrudnienia lub podjęcia współpracy z terapeutą zajęciowym w celu przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu w zakładach pracy;
- prowadzenia naboru na projekty pilotażowe, dotyczące działań profilaktycznych z udziałem wykwalifikowanej kadry terapii zajęciowej, które obejmowałyby zakłady przemysłowe i korporacyjne,

odnoszą się do terapeutów zajęciowych, czyli osób wykonujących zawód medyczny, o których mowa w ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. (Dz. U. poz. 1972) o niektórych zawodach medycznych. Przedmiotowa ustawa należy do właściwości Ministra Zdrowia.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/